

Örten Çiftlerin Işık Ölçümü

Timur Şahin¹, Cahit Yeşilyaprak¹, U. Serdar Özer¹, Osman Bilen¹,
Zeki Aslan^{1,2}

¹ Akdeniz Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Fizik Bölümü

² Tübitak Ulusal Gözlemevi

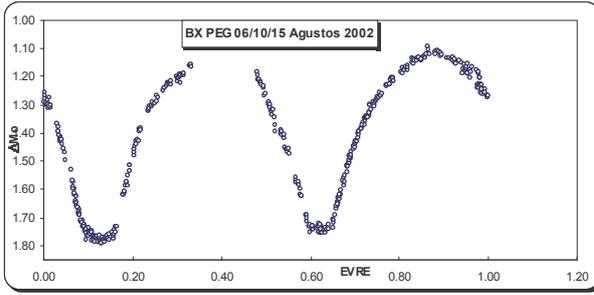
Örten Çiftlerin Işık Ölçümü başlığı ile sunulan bu çalışmada EF Boo, FI Boo, AU Ser, BX Peg ve LO And örten çift dizgelerin ışık ölçüm gözlemlerinin yapılması planlanmış ve ışık ölçüm gözlemleri tamamlanan bu örten çiftlere ilişkin sonuçlar aşağıda sunulmuştur. FI Boo ve AU Ser örten çift sistemi öğrenci posterleri olarak ayrıca sunulmaktadır. Işık eğrilerinin analiz çalışmaları devam etmektedir. Işık ölçüm gözlemleri, Tübitak Ulusal Gözlemevi'ndeki T-40 teleskobu ve ona bağlı tek kanallı OPTEC SSP-5A türü R-1414 Hamamatsu fotokatlandırıcılı ışık ölçer ile Johnson V süzgecinde yapılmıştır. Gözlemlere ait minimum zamanların hesaplanmasında Kwee ve van Woerden (1956) metodundan yararlanılmıştır.

Johnson V süzgecindeki standart hata = 0.010

JD Yer Merkezli Min. I = 2452501.6225 ± 0.0001

JD Yer Merkezli Min. II = 2452514.6629 ± 0.0001

Değişim genliği = 0.708^m

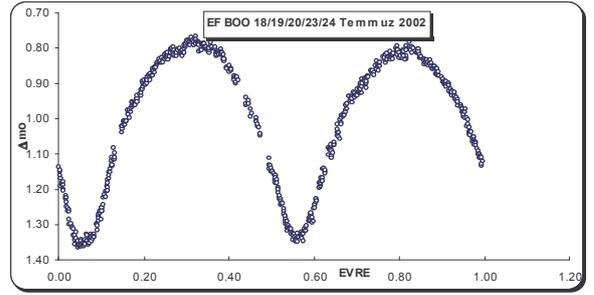
BX Peg - 06/10/15 Ağustos 2002

Johnson V süzgecindeki standart hata = 0.007

JD Yer Merkezli Min I = 2452473.4901 ± 0.0001

JD Yer Merkezli Min II = 2452474.5381 ± 0.0002

Değişim Genliği : 0.596^m

EF Boo - 06/10/15 Ağustos 2002

İlk olarak Tycho kataloğunda yer alan EF Boo (Høg et al., 1997) Hipparcos programının bir parçası olarak Perryman vd. (1997) tarafından keşfedilmiştir. Yıldızın ait olarak Tycho kataloğunda yer alan Johnson V süzgecindeki değişim aralığı 9.427-9.994^m dir. Hipparcos kataloğunda yer alan değişim aralığı 9^m.401 - 9^m.988 ve değişim genliği ise 0.587^m olarak verilmektedir (HIPPARCOS, ESA, 1998). EF Boo örten dizgesine ilişkin ilk yer merkezli ışık ölçüm gözlemleri Samec vd. (1999) tarafından yapılmıştır. Mukayese yıldız olarak Samec vd. (1999) ve Demircan vd. (2001) tarafından kullanılan SAO 29184=HIP 71043=HD 127807 yıldızı seçilmiştir. Denet yıldız olarak ise Samec vd. (1999) tarafından seçilen GSC 3479 230 yıldızının zonklayan bir değişen olması nedeni ile GSC 3479 714 no'lu yıldız seçilmiştir.

KAYNAKLAR:

ESA, 1998. The Hipparcos & Tycho Catalogues, SP-1220

Høg E., Baessgen G., Bastian U., Egret D., Fabricius C., Grossmann V., Halbwachs J.L., Makarov V.V., Perryman M.A.C., Schwkendiek P., Wagner K., Wicenc A., 1997. *A&A*, **323**, L57

Kwee, K.K., and van Woerden, H., 1956, *B.A.N.*, **12**, 327

Perryman M.A.C., Lindegren L., Kovalevsky J., Hog E., Bastian U., Bernacca P.L., Creze M., Donati F., Grenon M., Grewing M., Van Leeuwen F., Van Der Marel H., Mignard F., Murray C.A., Le Poole R.S., Schrijver H., Turon C., Arenou F., Froeschle, M., Petersen C.S., 1997. *A&A*, **323**, L49

Samec, R.G., Tuttle, J.P., Brougher, J.A., Moore, J.E., Faulkner, D.R., 1999. *IBVS*, No. 4811

Ay, H., 1999. Tübitak Ulusal Gözlemevi'nde Gözlem Bilgilerinin Veri Tabanına Aktarılması ve Gözlem Sonuçlarının Değerlendirilmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Akdeniz Üniversitesi, 45 ss, Antalya